

Lapkričio 1-oji – Visų Šventųjų šventė

Nerijus STRIKULYS

Lapkričio 1-oji – tai diena, kuomet didelių miestų ir mažų kaimelių kapai nušvinta žvakių šviesa. Tai diena, kuri mus skubančius priverčia sustoti ir pakeisti savo kasdieninį maršrutą, nuvykti į kapines ir aplankyti į Anapilį išėjusius savo artimuosius. Nors būtent šią dieną mes skubame lankyti savo artimųjų kapus, tačiau lapkričio 1-oji visgi yra Visų Šventųjų diena.



Visų šventųjų diena tai diena, kuomet pagerbiami visi šventieji, kurie po mirties jais buvo paskelbti. Taip pat prisimename tuos šventuosius, kurių paminėjimai nėra numatyti konkrečios dienos liturginiame kalendoriuje. Šia dieną liturgine šventųjų atminimo švente paskelbė popiežius Bonifacas

IV VII amžiaus pradžioje. Pradžioje ji buvo švenčiama, kaip Visų Kankinių diena, kuri nebuvo visuotinai privaloma. Tais laikais visi šventieji būdavo švenčiami pirmąjį sekmadienį po Sekminių. Popiežiui Bonifacui IV pašventinus Panteoną, jam suteikė Švč. Mergelės Marijos ir Kankinių vardą. Vėliau,

Popiežius Grigalius III pašventino koplyčią prie Šv. Petro bazilikos ir jai suteikė Visų Šventųjų vardą bei šią šventę perkėlė į Lapkričio 1-ąją. Tuo tarpu Visų Šventųjų iškilmę bažnyčioje įvedė popiežius Grigalius IV, o vėliau – 998 metais popiežius Grigalius IV šventę papildė lapkričio 2-ąją, kuri ir yra skirta pagerbti mirusiuosius.

Įdomu tai, kad skirtingose pasaulio valstybėse ši šventė švenčiama skirtingai, kaip antai Portugalijoje, Ispanijoje ar Meksikoje taip pat vyksta pasirodymai “Don Juan Tenorio”, kurio metu yra aukojamos aukos mirusiesiems. Tuo tarpu Meksikoje Visų Šventųjų diena sutampa su jų švenčiama “Dide los Innocentes” diena, kuri yra skirta mirusiesiems vaikams. Be abejo, didžiojoje Europos dalyje, kaip ir Lietuvoje yra lankomi artimųjų kapai bei jie pagerbiami padedant gėlių ar įžiebiant žvakių. Įdomu tai, kad Filipinuose būtent šią dieną yra tvarkomi, remontuojami bei perdažomi antkapiai.

Turbūt būtent tai yra priežastis, kodėl mes painiojame viena po kitos einančias šventes – Visų Šventųjų dieną ir Vėlinės. Svarbu atkreipti visų mūsų dėmesį, kad Visų Šventųjų diena yra aukščiausio rango bažnytinė šventė, todėl ji taip pat pas mus yra paskelbta ir nedarbo diena. Tuo tarpu Vėlinės yra mažesnės svarbos ir darbo diena.

SVEČIUOSE PAS...

Svečiuose pas ... Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos zakristijoną Vyta Bancevičių

Vilius MISEVIČIUS

Vienas iš Kristaus Prisikėlimo parapijos tarnautojų yra inžinierius Vytas Bancevičius. Nedaug kas žino, kad šis inteligentiškas parapijietis – vienas iš valstybės atgimimo Sąjūdžio aktyvistų. Jis tris kadencijas rinktas Kauno miesto tarybos nariu, yra vadovavęs troleibusų įmonei „Autrolis“, dirbęs Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriumi. Tapęs senjoru sulaukė klebono monsinyoro Vytauto Grigaravičiaus kvietimo įsijungti į bažnyčios tarnautojų gretas ir antri metai yra zakristijonas.

Gerbiamas Vyta, prašyčiau išsamiau papasakoti apie save – iš kur esate kilęs, kur mokėtės, kokia darbo biografija?

Gimiau prieš 66 metus religingoje šeimoje Šeštokuose, Lazdijų rajone. Šeštokuose tėvai atsидūrė bėgdami nuo stalinistinių represijų. Ten buvau ir pakrikštytas. Po Stalino mirties, seneliui grįžus iš lagerio, šeima persikėlė į tėvo tėviškę – Sūsniukų kaimą Kalvarijos rajone. Šeimoje gimėme 4 vaikai. Sesutei anksti mirus, tapau vyriausia atžala. Kaip ir daugelyje senosios kartos šeimų, taip ir bancevičinėje, svarbi gyvenimo dalis buvo pamaldumas. Nors iki bažnyčios tekdavo

žingsniuoti apie ketvertą kilometrų, vaikystėje patarnaudavau šv. Mišiose prie altoriaus. 1976 metais baigiau Lietuvos žemės ūkio akademiją ir tapau inžinieriumi mechaniku. Aštuonis metus dirbau žemės ūkyje. Vėliau darbavausi Kauno automobilių remonto gamykloje įvairiose grandyse: nuo meistro iki vyriausiojo mechaniko. Nuo 1992 iki 2007 metų dirbau komunalinio ūkio įmone (UAB „Kautra“, AB „Autrolis“, UAB „Kauno keliai“), 2007–2011 metais dirbau Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriumi. Aktyvią darbinę veiklą baigiau 2015 metais UAB „Kauno švara“.



Tad dabar pakalbėkime apie Jūsų veiklą Kristaus Prisikėlimo parapijoje. Girdėjau, kad čia daug sumanumo parodėte ne tik kaip šventovės atstatymo darbų bei renginių bažnyčioje organizatorius, bet ir rėmėjas. Papasakokite apie tai. ▶

► Svečiuose pas ... Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos zakristijoną Vyta Bancevičių

Teko prisidėti prie visuomenės reikavimo Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčios pastatą, kur sovietmečiu veikė radijo gamykla, gražinti tikintiesiems. Džiaugiausi, kai 1989 metais buvo įregistruoti šventovės atstatymo tarybos įstatai. Padėdavau rinkti aukas, kadangi atstatymo darbams labai trūko lėšų. Atmintin įstrigo kartu su bendraminčiais suorganizuotas Vasario 16 – jai skirtas renginys. Dar kiaurais laigais atstatomoje bažnyčioje, kuri buvo pilnutėlė (lauke tuomet buvo net minus 17 laipsnių), dalyvavo Kauno valstybinis choras ir Filharmonijos orkestras. Nuoširdų aciu už tai tarėme šią patriotišką iniciatyvą parėmusiems profesoriumi P. Bingeliui ir orkestro vadovui A. Treikauskui. Pamenu ir 1997 metus, kai pastolių apjuostoje bažnyčioje buvo pirmą kartą aukotos šv. Mišios. Nepakartojama euforija vyravo 2004 metų gruodžio 26 d., kai įvyko paminklinės Kristaus Prisikėlimo bažnyčios dedikacijos iškilmės. Kristaus Prisikėlimo bažnyčios atstatymo darbai ir parapijos veikla suaktyvėjo prieš 15 metų, kai čia klebonu pradėjo dirbti mons. V. Grigaravičius. Kartu su Kauno kultūros puoelėtojais, žinomų miesto chorų „Leliumai“, „Perkūnas“, „Jaunystė“ ir kitų kolektyvų dalyviais, Nacionalinio dramos teatro direktoriumi E. Stanciku, dailininku V.S. Lagunavičiumi pradėjome svajoti, kaip atjaunėjusią Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovę plačiau panaudoti ne tik dvasiniams poreikiams Dievo garbei, bet ir miesto visuomenei, kultūros ir meno renginiams. Taip gimė projektas „Dialogas – žodis ir spalva“. Siekiant paskatinti miesto

menininkus dažniau atvykti į iš tolo matomą ryškų miesto simbolį – Kristaus Prisikėlimo Šventovę – buvo ieškoma lėšų, mecenatų. Iš savo asmeninių santaupų dešimt metų rėmėme adventinių koncertų ciklą „Belaukiant Kalėdų“. Tapus Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos nariu teko vis giliau panirti į šios Šventovės kultūros renginių organizatoriaus veiklą. Kartą klebonas pasakė, kad turiu neblogą balsą ir gerą dikią ir paragino šv. Mišių metu skaityti Šventojo Rašto ištraukas. Pradėjau skaityti... O procesijų organizatoriaus A. Urbono kviečiamas tapau „etatinis“ vėliavų ir kitos bažnytinės atributikos nešėju. Taip jau daugelį metų esu aktyvus Kristaus Prisikėlimo parapijos renginių dalyvis. 2010 metais už kultūrinių renginių organizavimą ir rėmimą mūsų šeimai buvo įteiktas Padėkos ženklas „Paminklinė Kristaus Prisikėlimo bažnyčia“. Taip priartėjo ir pensijinis amžius... Lemtingu tapo vienas iš pokalbių su klebonu mons. V. Grigaravičiumi. Jo paskatintas 2016 metų vasario mėn. įsijungiau į bažnyčios tarnautojų gretas, tapau zakristijonu.

Ar nejauciate psichologinio diskomforto iš generalio direktoriaus ir vadovaujančio darbuotojo „aukštumų“ nusileidus į žemę – bažnytinį apeigų pagalbininko lygmenį?

Tikrai jaučiuosi gerai. Esu kilęs iš kuklios kaimo šeimos, kur vyravo darbštumas, o puikybė nebuvo toleruojama. Todėl labai vertinu paprastumą. Kur bedirbau, niekada neskirsčiau darbų į „baltus“ ir „juodus“ – tikrai nesu baltarankis... Vadovaujuosi principu: kas tau patikėta, atlik atsakingai Dievui

padedant, tinkamai panaudok sugebėjimus. Žinoma, naujose pareigose esu naujokas, tad tenka daug mokytis. Už patarimus dėkingas ilgamečiam zakristijonui I. Mieliuliui. Tarnystę priėmiau kaip garbę ir su atsakomybe tas naujas pareigas stengiuos atlikti...

Papasakokite apie šeimą, artimuosius, savo pomėgius.

Esu laimingas, kad šeimoje su sutuoktine Aleksandra esame bendraminčiai, vienas kitą suprantame, paskatiname ir palaikome. Norėčiau pasidžiaugti, kad Aleksandra jau dešimtmetį yra „Vyturio“ gimnazijos direktorė. Jos pastangas parėmė Kauno arkivyskupija, Arkivyskupas S. Tamkevičius SJ, Kauno I dekanato dekanas mons. V. Grigaravičius, seserų saleziečių bendruomenė ir kiti – pelnytas prasmingas katalikiškos ugdymo įstaigos vardas. Beje, ji yra ir Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos narė. Džiaugiuosi dukrų Kristinos ir Reginos šeimomis bei trimis jų atžalomis. Vyriausias anūkas Robertas tarnauja Lietuvos kariuomenėje. Dažnai tenka pabendrauti su aštuoniolikmete Margarita ir keturiolikmečiu Mariumi. Laisvalaikiu lankome koncertus, teatrus ir parodas, mėgstu pavažinėti dviračiu, padirbėti sode, paskaityti. Vertiname piligrimines keliones. Su seserimis salezietėmis keliavome po Šiaurės Italijos bažnyčias, o pernai turėjome ypač įsimintinas keliones į Romą ir į Šventąją Žemę. Jei Dievas leis, norėtume dar apsilankyti Fatimoje, o kitamet, jei pavyks, pasiekti ir tolimąją Gvadelupę.

Gerb. zakristijone Vytai, tegul Viešpatis Jums suteikia sveikatos ir telaimina Jūsų darbus didesnei Dievo garbei!

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

Fatima

Vitas LENDRAITIS

1917 m. gegužės 13-ąją, Portugalijoje, nuošalioje Fatimos vietovėje, trims piemenėliams – Liucijai dos Santos, Pranciškui Marto ir Jacintai Marto – pasirodė Švenčiausioji Mergelė Marija. Apreiškimai kartojo kas mėnesį iki spalio 13 dienos. Viename iš pasirodymų Marija vaikams sakė, jog ji yra Rožančiaus karalienė, ragino melstis ir atgailoti.

Bažnyčia dar 1930 metais oficialiai patvirtino apsiereiškimų tikrumą ir ne tik leido, bet ir visaip skatino pamaldumą į Fatimos Mariją, Rožančiaus karalienę. Liucija buvo vyriausia iš trijų regėtojų. Jai tada buvo 10 metų; Pranciškui – 9; Jacintai – 7. Trys vaikai, iš netoliese esančio Aljustrel kaimo, Fatimoje ganė avis. 1917-ųjų gegužės 13-ąją, kaip kiekvieną dieną, visi trys kartu sukalbėję Rožinio dalį, apie vidurdienį pamatė akinančią šviesą. Iš pradžių vaikai pamanė, kad tai žaibas. Bet šviesa negeso ir staiga joje pasirodė moteris spindinčiais baltais rūbais su rožančiumi rankoje. Švenčiausioji Mergelė vaikams sakė, kad jei žmonija neatsivers, ją išstiks didelės nelaimės; ragino kalbėti Rožinį, melstis už taiką ir už nusidėjėlių atsivertimą.

1917 metų gegužės 13-ąją įvykusio pirmojo apsiereiškimo metu, Marija paprašė



vaikų grįžti į tą pačią vietą po mėnesio. Birželio 13-ąją vaikai vėl susitiko su Marija. Apsireiškimas vėl pasikartojė liepos 13-ąją. Per tą laiką gana plačiai pasklido garsas apie Marijos apsiereiškimus. Vaikų pasakojimai apie jų regėtą moterį skaisčiai spindinčiais rūbais suerzino vietos valdžią. Artimiausio miesto – Villa Nova de Ourem meras įsakė vaikus suimti ir bandė įtikinėti, kad Marijos apsiereiškimų istorija tai tik paauglių prasimanymai. Trys piemenėliai negalėjo susitikti su Marija sutartu laiku rugpjūčio 13-ąją, nes buvo įkalinti. Tačiau vos atgavusiems laisvę trims vaikams Marija apsiereiškė rugpjūčio 19 dieną. Paskui – rugsėjo 13-ąją ir, galiausiai, paskutinis apsiereiškimas įvyko spalio 13-ąją. Garsas apie apsiereiškimus buvo pasklidęs jau toli už Portugalijos ribų.

1917 metų spalio 13-ąją į Fatimą susirinko apie 70 tūkstančių tikinčiųjų ir smalsuolių. Tą dieną Marija vaikams pasakė, kad ji yra Šventojo Rožančiaus karalienė ir ragino karštai melstis už žmonijos išsigelbėjimą. Apsireiškusią Mergelę Mariją matė tik trys vaikai. Septyniadesimt tūkstančių žmonių minia, nors neregėjo Mergelės Marijos, matė apsiereiškimą lydėjusius kitus nepaprastus reiškinius: saulės diskas nusidažė ryškiai raudona spalva, atrodė, kad saulė dideliu greičiu skrieja link žemės. Ir tai nebuvo tik įvykio dalyvių haliucinacija, nebuvo kažkokio kolektyvinė psichozė. Tas nepaprastas, meteorologijos dėsniams prieštaraujantis reiškinys buvo nufotografuotas ir nuotraukose užfiksuotas vaizdas galima matyti ir šiandien. Trys vaikai savo nepaprastą religinę patirtį išgyveno vaikiškai, bet tai nereiškia, kad dėl to jai stokotų rimtumo ir autentiškumo. Ypač mažasis Pranciškus Marto labai sielojosi, kad žmonės savo elgesiu įžeidžia Jėzų. Pasibaigus Marijos apsiereiškimams jis karštai meldėsi ir kitiems aiškino, kad savo malda nori paguosti ir nuraminti įžeistą Jėzų.

Pranciškaus seseriai Jacintai greit buvo lemta daug kentėti. Beveik dvejus metus trukusią ligą mažą mergaitę pakėlė kupina herojiškos ramybės, savo skausmus aukodama, kaip Marija prašė, už pasaulio taiką ir nusidėjėlių atsivertimą. Pranciškus mirė 1919-aisiais, sulaukęs vienuolikos metų. Jacinta – 1920-aisiais, nesulaukusi nė dešimties metų.

Vyriausioji, Liucija, sulaukusi 18-os stogo į vienuolyną. Pirmiausiai pas daratietes, o 1948 metais Liucija perėjo pas karmelites. 2000-aisiais metais prieš Pranciškaus ir Jacintos beatifikacijos Mišias, Fatimos bazilikos zakristijoje, Jonas Paulius II susitiko su seserimi Liucija – tai ir buvo jų paskutinis susitikimas šioje žemėje. 2005 m. vasario 13 dieną sesuo Liucija mirė. Netrukus, po pusantro mėnesio, į Amžinybę iškeliaavo ir Jonas Paulius II.

Iki 2000 metų vis dar buvo neatskleista vadinamoji Trečioji Fatimos paslaptis: ją žinojo sesuo Liucija, Popiežius Jonas Paulius II ir Tikėjimo mokslo kongregacijos prefektas – dabartinis popiežius Benediktas XVI. Smalsuolių ir sensacijų ieškotojų nusi-vylimui, nebuvo slepiama nieko sensacingo, jokių būsimų pasaulinių sukrėtimų. Marija stengiasi vesti žmones prie savo Sūnaus. Čia ir glūdi visa paslapties esmė. Marija pasirodė piemenėliams, didžiajam pasauliui nežino-miems vaikams, ne tam, kad sukeltų sensa-ciją, bet per kad per šių mažutėlių liudijimą paragintų pasaulį į atsivertimą. Bažnyčia ir šiandien ragina išgirsti Fatimos Marijos kvietimą: atgailauti, melstis už Bažnyčią, už kunigų šventumą, už nuodėmėje gyvenančių žmonių atsivertimą ir už pasaulio taiką...

Vadinamoji Fatimos paslapties trečioji dalis: vienos iš trijų piemenėlių, mačiusių 1917 metais apsi-reiškusių Mergelę Mariją, sesers Liucijos, užrašyti regėjimai. Tai trumpas tekstas portugalų kalba, Fatimos vyskupo prašymu, sesers Liucijos parašytas 1944 metais, perduotas Popiežiui ir iki 2000 metų laikytas paslaptyste.

Fatimos paslaptis daugiau nei 5 dešim-tmečius kurstė žmonių smalsumą, skatino visokius spėliojimus ir apaugo apokaliptinėmis legendomis, dėl to ir jos pristatymas susilaukė didelio žiniasklaidos dėmesio. Štai kiek sutrumpintas, laisvas sesers Liucijos užrašyto regėjimo teksto vertimas: „Matėme Švenčiausiąją Mergelę ir, šalia jos, kiek aukščiau, angelą, kairėje rankoje laikantį ugnies kalaviją, kuris, atrodė greit padegs visą pasaulį. Tačiau liepsnos geso

nuo spindėjimo, sklindančio iš Mergelės Marijos dešinės rankos. Angelas dešine ranka parodė į žemę ir garsiai tarė: atgaila, atgaila, atgaila! Matėme vyskupą, dėvintį baltais rūbais. Supratome, kad tas vyskupas, tai Šventasis Tėvas. Drauge su juo ir kiti vyskupai, kunigai, vienuolės ir vienuoliai kopė į statų kalną, kurio viršūnėje buvo kryžius, suręstas iš netašytų ažuolinių rąstų su žieve. Prieš kopdamas į kalną, Šventasis Tėvas, visas drebantis ir svyruojantis, slegiamas skausmo ir kančios, ėjo per pusiau sugriautą didelį miestą ir meldėsi už sielas mirusiųjų, kurių lavonai gulėjo pakelėje. Užkopęs ant kalno jis parpuolė ant kelių prie to didelio kryžiaus ir jį nužudė būrys kareivių, kurie šaudė kulkomis ir strėlėmis. Lygiai taip buvo nužudyti ir vyskupai, kunigai, vienuoliai ir daug pasauliečių, įvairių luomų ir skirtingos kilmės vyrų ir moterų. Prie kryžiaus buvo du angelai, kurie į stiklinius indus sėmė kankinių kraują ir juo šlakstė prie Dievo besiertinančias sielas“.

Tikėjimo Mokslo kongregacija pareng-tame dokumente pabrėžiama, jog šios sesers Liucijos parašytos eilutės yra pranašiška vizija, kurią aiškinantis ar interpretuojant reikia ir tam tikro pasirengimo, ir kartu atitinkamo nusiteikimo, kuriame nevyrautų tik noras išvelgti kažką sensacingo. Kaip liudija paskelbtas tekstas, Mergelė Marija Fatimoje vaikams pranešė apie Bažnyčios laukiančius persekiojimus. Užomina apie pasikėsinimą į Popiežiaus gyvybę pranašystėje susieta su pasikėsinimais į daugelio vyskupų, kunigų ir tikinčių pasauliečių gyvybes.

Daugiausiai prievartos tikintieji patyrė iš ideologinių sistemų, atvirai kovojusių su krikščionyste ir netgi viešai skelbusių, jog jos siekiančios išrauti iš žmonių ir krikščionišką tikėjimą, ir bet kokias kitas religingumo apraiškas. Mergelė Marija vaikams Fatimoje apsi-reiškė 1917 metais, vykstant Pirmajam pasauliniam karui. Jau pirmoje ir antroje Fatimos paslapties dalyse, kurios buvo paskelbtos anksčiau, kalbama apie karą kaip nuodėmės pasekmę. Po pirmojo karo, turėjo sekti kitas – dar baisesnis.

Buvo kalbama ir apie Rusiją, kurioje įsivyravus Dievo priešai ir kad bedieviška Rusija persekios krikščionis, naikins tau-tas ir valstybes. Jei žmonija atsivers, ypač jei Rusija bus paaukota Nekalčiausiajai Marijos širdžiai, pasaulis susilauks Dievo gailestingumo.

Trečiojoje dalyje kalbama apie krikščio-nių – vyskupų, kunigų ir pasauliečių kankini-mą ir žudymą. Taip pat ir apie pasikėsinimą į Popiežiaus gyvybę. Kai 1944 metais Liucijos parengtas regėjimų aprašymas buvo įteiktas Popiežiui Pijui XII, jis, kaip Mergelė Marija prašė, paaukojo Rusiją jos Nekalčiausiajai Širdžiai. Vis dėlto Pijus XII nusprendė ne-skelbti tos regėjimų dalies, kurioje kalbama apie būsimus dalykus. Juo labiau, kad tais laikais pusėje Europos ir daugelyje kitų kraštų krikščionys buvo persekiojami ir nesimatė persekiojimų galo. Taip pat ir kiti Popiežiai susipažinę su paslapties tekstu ne-siryžo jo skelbti. Svarbus Fatimos paslapties trečiosios dalies elementas yra pasikėsinimas į Popiežiaus gyvybę. Popiežius Jonas Paulius II iki 1981 metų gegužės 13 dieną įvykusio pasikėsinimo į jo gyvybę, nebuvo skaitęs sesers Liucijos teksto. Šv. Tėvas jį perskaitė po pasikėsinimo. O po metų, 1982-ųjų gegu-žės 13-ąją nuvyko į Fatimą dėkoti Marijai už išgelbėtą gyvybę. Šv. Tėvas nuvežė į Fatimą chirurgų iš jo kūno išimta kulką.

Tai, kad Popiežius Jonas Paulius II Jubiliejaus metais nusprendė išviešinti lig tol paslapyje laikytą Fatimos paslapties dalį, galėtų būti interpretuojama kaip pasi-tikėjimo žmonijos ateitimi ženklas. Marija Fatimoje sakė, kad Rusijoje bedievių val-džia pasibaigs, kad tauta grįš prie tikėjimo ir kad Rusijai atsivertus prasidės taikos metas. Žinoma, pasižvalgius po dabartinį pasaulį, sunku teigti, kad krikščionys visur jau atgavo laisvę ir kad jie niekur neper-sekiojami. Bet antra vertus, pastaraisiais metais įvyko didžiuliai pasikeitimai, kurie patvirtina, jog po didelės priespaudos, ateis geresni laikai.

Parengta pagal Vatikano radiją

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE



Nerijus STRIKULYS

Šiame laikraščio numeryje mes tęsiame straipsniu ciklą apie pasaulio bažnyčias ir siūlome apsilankyti mūsų kaimyninės Lenkijos Krokuvos mieste.

Krokuvos Šv. Marijos bazilika

Krokuva yra beveik 2,5 karto didesnė už mūsų sostinę Vilnių, joje yra daugiau nei 120 bažnyčių, dėl bažnyčių ir vienuolynų įvairovės yra pelniusi „Šiaurės Romos“ vardą. Keliaujant po miestą gali aptikti tiek vidaus tiek išorės grožiu žadą atimančias bažnyčias. Turbūt viena iš žinomiausių bažnyčių yra Švenčiausios Mergelės Marijos bazilika (*Mariacki*), kuri stūkso pačioje Krokuvos širdyje – pagrindinėje miesto aikštėje.

Bazilika skaičiuoja jau daugiau nei 697 metus. Ji buvo pradėta statyti dar XIII a. pabaigoje ir baigta XV a. pradžioje vietoje 1221–1222 metais čia buvusios romaninės šventovės. Bažnyčia laikoma vienu svarbiausių gotikinės architektūros pavyzdžių Lenkijoje. Tai trinavė bazilika, kurios frontoną puošia du nuostabūs bokštai – aukštesnysis (81 m. aukščiau) bei žemesnysis (69 m. aukščio). Nuo XIV a. iš aukštesniojo bokšto kas valandą pasigirsta Marijai skirtas trimitininko heinalas (muzikinis signalas – *Heinal Mariacki*). Bazi-lika daugiausiai garsėja dėl jos presbiterijoje esančio Vito Stvošo Marijos altoriaus. Šis

altorius buvo pastatytas dar 1477–1489 metais. Jo statybas finansavo Krokuvos tikintieji.

Vito Stvošo Marijos altorius ryškiai dominuoja Marijos bazilikos interjere. Šis viduramžių raižybos paminklas, skirtas Mergelės Marijos garbinimui, susilaukia ypatingo dėmesio. Tai didžiausias tokio tipo altorius Europoje. Jis yra 11 metrų aukščiau ir 13 metrų pločio, jame realistiškai pavaizduotų figūrų aukštis siekia net 2,70 metrus. Viso altoriaus konstrukcija yra padaryta iš medžio, figūros iš liepos. Altoriaus pagrinde yra pavaizduotas Jėzaus ir Marijos genealoginis medis. Altorių puošia keturi sparnai, iš kurių du šoniniai – nejudantys. Atvertas altorius vaizduoja Marijos džiaugsmo paslaptis nuo Apreiškimo iki Šventosios dvasios nužengimo (šoniniai altoriaus sparnai), Marijos užmigimo Apaštalų akivaizdoje (centrinė altoriaus dalis) ir užbair-giant Dangun ėmimo ir karūnavimo Šv. Vaitiekiaus ir Šv. Stanislovo apsuptyje scenomis. Altoriuje yra atvaizduotas Mergelės Marijos užmigimas, Mergelės Marijos dangun ėmimas, Šv. Stanislovas, Marijos Karūnavimas, ►

► Krokuvos Šv. Marijos bazilika

Šv. Vaitiekus, Apreiškimas, Jėzaus gimimas, Trijų Karalių pagarbinimas, Prisikėlimas, Jėzaus dangun žengimas bei Šventosios Dvasios nužengimas. O kas nuostabiau, kad užduaria altoriaus sparnus galima pamatyti dvylika Marijos kančių scenų.

Anksčiau visas altorius buvo atidaromas per didžiąsias šventes, o kitomis dienomis tikintieji galėdavo matyti tik uždaryto alto-

riaus sparnus. Šiuo metu altoriaus atidarymą tikintieji gali patirti kasdieną, nes altoriaus atidarymo ceremonija vyksta kiekvieną dieną tuo pačiu metu – 11.50 val.

Kelionę po Krokuvos bažnyčias mes pratęsim ir ateities mūsų straipsniuose, nes turbūt pati didingiausia ir seniausia bažnyčia yra netoli Švenčiausios Mergelės Marijos bazilikos. Tai nuo XI amžiaus savo istoriją skaičiuojanti Vavelio katedra (*Wawel Cathedral*).

PARAPIJOS NAUJIENOS

Parapijos jaunos šeimos šventė šv. Angelų Sargų šventę Kačerginėje

Aurelija BERANKIENĖ

Spalio 1 d., pirmąją antrojo rudens mėnesio dieną, mūsų parapijos jaunos šeimos išsiruosėme švęsti Angelų Sargų šventės į Kačerginę – jaukų miestelį, esantį vos 16 km atstumu nuo Kauno. Pravažiavę pro mišką, pasiekėme miestelio centrą, o jame – šv. Onos koplyčią. Tai nuostabaus grožio ir jaukumo koplytėlė, apsupta pušyno. Jos mažumas suteikia dar daugiau jaukumo. Koplytėlės rytų siena (už altoriaus) yra iš stiklo, todėl švęsdami šv. Mišias, jautėmės, tarsi sėdėtume pačiame pušyne tarp aukštų, švelniai linguojančių pušų. Šis gamtos artumas leidžia dar labiau pajusti Dievo artumą.

Šv. Mišias aukojo Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas kun. Juozas Fakejovas, kuris gražiai pristatė Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos jaunąsias šeimas susirinkusiems parapijiečiams Kačerginėje, sakydamas, jog jis jaučiasi bent penkeriais metais jaunesnis, kai šv. Mišiose dalyvauja vaikai. Po šv. Mišių klebonas mums trumpai papasakojo apie šv. Onos koplytėlę bei Kačerginės miestelio ypatumus, istoriją. Sužinojome, jog šv. Onos koplyčia pastatyta 1998 m. kaip paminklas Lietuvos partizanams. Klebonas maloniai pakvietė visus dalyvauti atleiduose 2018 m. liepos mėn, kai bus minimas bažnyčios dvidešimtmetis. Kadangi oras buvo netinkamas piknikui lauke, po šv. Mišių mes užkandome kavinėje „Kačerga“. Pasistiprinę nukeliavome prie Jono Mašiotų namo, esančio J. Janonio g. 40, Kačerginėje, kuriame, 1938–1940 m. gyveno vaikų rašytojas Pranas Mašiotas. Vyresnio amžiaus kačerginiečiai gerai prisimena pavėsinėje rašantį ir su vaikais bendraujantį visų meilias „Pasakų Senelius“ vadinamą rašytoją Praną Mašiotą. Šis pušyno kampelis, sodyba ir šiandien pagarbiam vadinama „Mašiotyne“. (...) 2006 m. vaikų kūrybinės stovyklos „Pasakos langinėse“ metu papuoštos šio Pasakų namelio langinės. „Kieme yra daug gražių ir išraiškingų medinių skulptūrų, kurios sukuria „Prano Mašiotų pasakų parką“.

Šioje sodyboje vaikai žaidė žaidimus, suposi ant sūpynių, apžiūrėjo įdomias medines paukščių, žiogo, ežio ir kitas skulptūras ir džiaugėsi jomis lipdami, landžiodami ir apkabindami juos. Vaikams itin patiko medinis šulynis – ne vienas mažylis pirmą kartą pamatė tokį įrenginį...

Sesuo Ramutė suprantamai papasakojo vaikams, kas yra Angelas Sargas, kaip jis atneša Dievo skleidžiamą šviesą vaikams ir kaip vaikai spinduliuoja šią Dievo gerumo šviesą visiems. Kieme ant asfalto vaikai, kreidelėmis nupiešę savo Angelą Sargą, už jo atsistojo, kad pajustų kaip arti prie jų yra angelai, kurie globoja juos. Vėliau vaikai ir tėveliai kartu mokėmės Angelo Sargo maldelės.



Pasimeldę visi susėdome ant medinio suolo ir klausėmės mamytės Aurelijos sekamos pasakos apie Angelus Sargus. Ši pasaka mokė vaikus, kad net ir pats mažiausias, nepastebimas darbas yra iš tikrųjų didelis darbas, nes tie maži darbai yra labai svarbūs. Vėliau visi kartu vaišinomės „Angelų pyragu“, pasveikinome vaikus „Nulinukus“ (Adomą ir Aaroną), įteigdami jiems po atšvaitą „Angelą“ ir pasidžiaugėme trimis pirmokais iš mūsų šeimų: Ugne, Simonu ir Ugne, dovanodami jiems angelus su knyga ir linkėdami Angelo Sargo padaršimo bei pagalbos siekiant mokslo žinių ir mokantis kasdien daryti gerus darbelius. Vaikai su džiaugsmu pūtė savo balioną ant kurio turėjo nupiešti savo Angelą Sargą ir padėkoti jam už globą.

Grįžtant į namus, užlipome į Pyplių piliakalnį kairiajame Nemuno krante, Pyplių kaime, Ringaudų seniūnijoje. „Apie 30 metrų aukščio archeologijos paminklas, datuojamas I–II tūkst. pr., seniau buvo naudojamas kaip tvirtovė-slėptuvė, (...) Istorikų Z. Ivinskio ir K. Paunksnio spėjimu, ant šio piliakalnio kadaise stovėjo kryžiuočių 1336 m. sunaikinta Pilėnų pilis. (...) Kitos legendos teigia, kad piliakalnį supylė kunigaikštis Pyplys, norėdamas pagerbti sūnų karžygi, kritusių nuo kryžiuočių.“

Pyplių piliakalnis ir šiandien leidžia mums pajusti, kokia didelė, tiesiog neaprepiama yra tėvo meilė savo sūnui – ji išlieka per amžių amžius... Užlipę laiptukais ant piliakalnio vaikai bemat atsigavo, vėl žaidėme žaidimus, grožėjomės gamta. Mano sūnui šis kelionės momentas įsiminė labiausiai – jis negalėjo atsigržėti ne kasdien matomam reginiui.

Prisipildę malonių įspūdžių, galėjome naujomis jėgomis ruoštis dar vienai darbo savaitei. Vakare mano vyresnysis sūnus be paraginimo karštai meldėsi savo Angelui Sargui ir dėkojo už globą. Nuo to sekmadienio vyresnysis sūnus jungiasi kartu į vakarinę maldą. Dėkojame sesutei Ramutei Budvytytei už dar vieną pilną malonių įspūdžių kelionę, už dar vieną bendrystėje praleistą sekmadienį bei įsimintinai paminėtą Angelų dieną.

Parengta pagal prisikėlimas.lt

INFORMACIJA

Lapkričio mėnesio liturginis kalendorius

- 1 Visi Šventieji
- 2 Vėlinės
- 11 Šv. Martynas
- 16 Švč. Mergelė Marija, gailėstingumo Motina
- 17 Šv. Elžbieta
- 22 Šv. Cecilija
- 26 Mūsų Viešpats Jėzus Kristus, Visatos Valdovas
- 30 Šv. Andriejus

Teisės klinika tikintiesiems teikia pirmą nemokamą teisinę pagalbą. Konsultacijos vyksta kiekvieną ketvirtadienį parapijos patalpose adresu Aukštaičių g. 6, Kaunas, 16.30–18.00 val. **Išankstinė registracija tel.: 8 37 323548, 8 37 200883**

Kviečiame į slaugos kursus!

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijoje pradedamas naujas Slaugos ir pagalbos ligoniams mokymų „Gailėstingai veik!“ ciklas. Mokymų metu yra mokoma prižiūrėti ligonį, saugiai jį slaugyti, supažindinama su bendravimo su ligoniais ypatumais, suteikiami slaugos ir pagalbos pagrindai, nagrinėjami įvairūs ligonių sielovados aspektai. Sėkmingai pabaigusius mokymų ciklą (išklusius teorinę dalį bei atlikus savanoriškos veiklos praktiką) išduodami pažymėjimai. Mokymai nemokami, visi dalyviai yra vaišinami arbata ir sausainiais. Pirmieji mokymai vyks:

2017 m. lapkričio 15 d. Tema: „Gailėstingumas artimui“. Paskaitą skaito parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius.

2017 m. lapkričio 29 d. Tema: „Pirmoji pagalba ligoniui namuose“

Mokymai vyks trečiadieniais nuo 18.00 val. Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos konferencijų salėje, adresu: Žemaičių g. 31a. Detalesnės informacijos teiraukitės: tel.: 8 37 323548, 8 676 38333 arba el.paštu lc.slauga@gmail.com

Socialinės ir slaugos paslaugos ligonio namuose!

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapija kartu su Kauno neįgaliojo jaunimo užimtumo centru teikia integralios pagalbos paslaugas neįgaliems asmenims – vaikams ir suaugusiems, gyvenantiems Kauno mieste. Integrali pagalba tai koordinuotai teikiamos bendros socialinės globos ir slaugos paslaugos neįgalaus asmens namuose. Greta tiesioginės pagalbos pačiam neįgaliajam, pagalbą gali gauti ir jo šeimos nariai, kurie yra konsultuojami tokiais temomis, kaip neįgalaus šeimos nario priežiūros ypatumai, perdegimo sindromas ir jo profilaktika, prevencija. Integralią pagalbą be socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų teikia ir sveikatos priežiūros specialistai – slaugytojai, jų padėjėjai bei kineziterapeutai. **Detalesnės informacijos teiraukitės: Pagalbos namuose tarnyboje prie Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos tel.: 8 37 323548, 8 676 38333 arba el.paštu lc.slauga@gmail.com**

Projektas Nr. 08.4.1-ESFA-V-418-04-0001 „Integrali pagalba į namus neįgaliems asmenims Kauno mieste“ įgyvendinamas Europos socialinio fondo lėšomis

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa